

Csecsemő és kisgyermeknevelő (BA) szak gyakorlati képzés programja - nappali és levelező tagozat

A gyakorlati képzés célja:

- a hallgató csecsemő- és kisgyermeknevelő hivatásra való felkészítése
- képet adni a hallgató számára azoknak az intézményeknek a munkájáról, ahol szakemberként elhelyezkedhet
- élményeket és ismereteket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, a felnőtt és a gyermek kapcsolatáról, az egyes ellátási formák szakmai alapelveiről
- a gyakorlat célja, hogy hozzájáruljon az érzelmi beállítódás fejlődéséhez, a gyakorlat során elvégzett feladatok segítsék az elméleti ismeretek mélyülését és megalapozzák a további tanulmányokat.
- célja továbbá, hogy fejlessze azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 0-3 (5) éves gyermekek gondozására, nevelésére.

A gyakorlati képzés időtartama: 3 félév (IV.-V. -VI. félév)

A gyakorlati képzés színterei: kijelölt bölcsődék, Óvoda, Védőnői szolgálat, Gyermekorvosi szolgálat, Családsegítő szolgálat, Gyermekjóléti szolgálat, Gyámhivatal.

A gyakorlati képzés formái:

1. Csoportos komplex pedagógiai gyakorlat
2. Csoportos szakmai gyakorlat
3. Demonstrációs gyakorlat
4. Egyéni szakmai gyakorlat
5. Összefüggő szakmai gyakorlat
6. Speciális ismeretek gyakorlata

A gyakorlatra vonatkozó szabályok:

- A hallgató a terepen mindig pontosan, ápoltan jelenjen meg.
- A hallgató a terepgyakorlat követelményeit a képzőintézmény által felkért és megbízott szakvezető mellett teljesítse a terepintézményben.
- A hallgató a tantárgyi követelmények teljesítése érdekében működjön együtt szakvezetőjével, aki egyben a terepgyakorlati tapasztalatok feldolgozását segítő esetmegbeszélést is vezet.
- A szakmai titoktartás szabályai szerint kezelje a birtokába jutott információkat, tartsa be a szakmai illetékesség határait.
- Szociális érzékenységgel, előítéletek nélkül, a másik fél emberi méltóságát, véleményét tiszteletben tartva végezze gyakorlatát.
- Pontos vezesse és mutassa be a gyakorlati naplót értékelésre.

A területi gyakorlatra vonatkozó egészségügyi előírások:

- A gyakorlatot csak érvényes, negatív egészségügyi alkalmassági eredményekkel kezdheti meg a hallgató (1 évnél nem régebbi negatív széklet, tüdőszűrő és két évnél nem régebbi Wassermann eredmény).
- A gyakorlat során bármely fertőző betegségre utaló tünetet észlel a hallgató magán, azonnal jelenteni kell a szakvezetőnek és szükség esetén orvoshoz kell fordulnia. A fertőző betegség gyanújának kizárásáig illetve betegség esetén nem folytathat munkát.
- Az egészségügyi kiskönyvet vagy annak másolatát a gyakorlat ideje alatt magánál kell tartania a hallgatónak.

A hallgató jogai, hogy:

- A gyakorlati képzés nyújtotta lehetőségeket igénybe vegye.
- Tapasztalatokat gyűjtsön a bölcsődei munka minden területén
- A gyakorlóintézményekben megfigyeléseket, méréseket végezzen / szakvezetői egyetértéssel /. Munkájának eredményeit publikálja TDK – illetve szakdolgozat, tanulmány és pályázat formájában.
- Szakmailag megalapozott önálló elgondolásait megvalósíthassa gyakorlata során, amennyiben azok a pedagógiai és a nevelési programhoz illeszkedik.
- Részt vegyen a házi és országos módszertani versenyeken, gyakorlati képzéssel kapcsolatos pályázatokon.
- A gyakorlati képzéssel kapcsolatos észrevételeit előterjesztheti a szakvezető, a módszertanos oktató, a szakfelelős és a kar vezetői felé. Javaslatait eljuttathatja a gyakorlati képzési bizottsághoz.
- Segítséget kérhet a gyakorlatot szervező oktatótól, szakvezetőtől és a gyakorlati képzési koordinátortól.
- Igénybe vegye és felelősséggel használja a gyakorlóintézmények eszközeit.
- A TVSZ-ben meghatározott gyakorlattal kapcsolatos felmentési lehetőségekkel éljen, egyéni elbírálásokban részesüljön.
- Megismerje a bölcsődei tevékenység szerepelvárásait és együttműködő, segítőkész magatartásával elősegítse a csecsemők és kisgyermekek felelős képzését.

A hallgató kötelessége, hogy:

- A gyakorlati képzés tartalmi időkeretei és előírásai szerinti gyakorlatokon részt kell vennie.
- Ismernie kell a gyakorlati képzési tantervben előírt kötelező feladatokat és a féléves képzési útmutatókat, az intézményi programokat.
- Tájékozódnia kell a TVSZ-ben előírt gyakorlati képzéssel kapcsolatos szabályozókról.
- Az alapvető pálya specifikus tulajdonságok, képességek kialakulása érdekében a bölcsőde szakvezetőinek, javaslatait, utasításait figyelembe kell vennie.
- Alkalmazkodnia kell a gyakorlóintézmények életrendjéhez.
- Ismernie kell az alapvető dokumentumokat, szabályzatokat.

- Felelősséggel tartozik a bölcsődés korú kisgyermek fejlődéséért és a csoport magatartásának alakulásáért.
- Ismernie kell az írásbeli munka tartalmi követelményeit, az adminisztrációs feladatokat.
- Hiányzását, a gyakorlat alóli távolmaradását a gyakorlat előtt be kell jelenteni a szakvezetőnek. Gondoskodnia kell az elmaradt gyakorlat pótlásáról.

A gyakorlat képzési struktúrája nappali/levelező tagozaton

Tantárgyak/ félévek	1.	2.	3.	4.	5.	6.		kredit
Csoportos komplex pedagógiai gyakorlat				60/20 óra gyj				2 kredit
Csoportos szakmai gyakorlat					30/12 óra gyj			2 kredit
Demonstrációs gyakorlat					30/10 óra gyj			3 kredit
Egyéni szakmai gyakorlat						90/20 óra gyj		8 kredit
Összefüggő szakmai gyakorlat						240/108 óra gyj		10 kredit
Speciális ismeretek gyakorlata						30/10 óra gyj		6 kredit
Összesen:							480/180 óra	31 kredit

ÚTMUTATÓ

4. félév

Csoportos komplex pedagógiai gyakorlat

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a szakvezető javaslatára a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: kijelölt bölcsődék

A gyakorlat kötelező, a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *A csoportos komplex pedagógiai gyakorlat célja:*

A hallgatók közötti szakmai együttműködés megalapozása a felkészülés, kivitelezés, szervezőmunka területén. Az első tapasztalatok megszerzése – a szakvezető irányításával – a sajátélményű foglalkozás szakszerű elemzésében, értékelésében. A csecsemő - és kisgyermeknevelői pályához szükséges képességek, készségek (megfigyelőképesség, figyelemmegosztás, kapcsolatteremtés) gyakorlással történő alakítása. Önismeret, önértékelés fejlesztése. Az eddigi elméleti tanulmányaik alapján jártasságot szerezzenek a csecsemők és kisgyermek megfigyelésében.

2. *Feladatok:*

A foglalkozás céljainak megfelelő pedagógiai, pszichológiai, játékmódszertani ismeretek alkalmazása a szakvezető segítségével.

Irányított megfigyelések végzése előzetes megfigyelési szempontok alapján. Együttműködés a foglalkozó hallgató és helyettese között a gyermekek gondozásában, ellátásában.

Gondozási feladatok és a játéktevékenység során az elméleti ismeretek alkalmazása. Ismerkedés a 0-3 éves gyermek differenciált személyiségformálásának folyamatával.

Tapasztalatszerzés az önálló tevékenység során felmerülő nevelési helyzetek, konfliktusok megoldásában.

Ismerkedés a játéktevékenység módszereivel, a munkaformákkal, a szervezéssel.

3. *Követelmények:*

Ismerjék a kisgyermek életkorából adódó eredő segítő, gondozó, játékirányító szerepeket. Legyenek alkalmasak a gyermekekkel való türelmes, humánus bánásmód alkalmazására. Legyenek képesek a módszertani ismereteik felhasználásával megfigyelések végzésére, értékelésre. Olyan ismeretek szerzése, amelyek révén a hallgató megfelelő készségek, jártasságok birtokába jut a 0-3 éves korosztály gondozására és nevelésére.

II. Szervezési szempontok

1. Az „Útmutató” a csoportos komplex pedagógiai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
  - 1.1. az abban felsorolt hallgatói feladatokat részletezi
  - 1.2. ezek tartalmát változatos és széleskörű tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani és segíti egy komplex bölcsődei kép kialakítását.
2. A hallgató a jelen „Útmutatóban” számára megfogalmazott feladatok teljesítését, tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket a „Gyakorlati napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója folyamatosan ellenőriz, értékeli. A Gyakorlati naplónak tartalmazni kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket. A hallgató rögzítse az intézmény nevét, címét, időpontot, a szakvezető nevét.
3. A bölcsődei feladatok elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a Gyakorlati naplóban történő aláírásukkal igazolják.
4. Szempontok a Gyakorlati napló vezetéséhez:

Készítsen feljegyzéseket:

  - a bölcsőde tájékoztatójáról,
  - a gondozónőkkel folytatott beszélgetésekről,
  - a bölcsőde tárgyi és személyi feltételeiről,
  - a gyermekek életkori megoszlásáról, (fiú/ lány arány) csoportbeosztásról,
  - a bölcsődei csoportok napirendjéről.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
  - tudjon néhány mesét, mondókát, verset, éneket, néhány játékot a szakvezetőkkel történt megbeszélés alapján.
2. **Ismerje meg:**
  - 2.1. a bölcsődét, alakítson ki képet erről, s rögzítse ezeket:
    - a bölcsőde tárgyi felszereltsége, rendje, tisztasága stb.
    - sajátos érzelmi, értelmi és morális légköre,
    - a „gondozónők véleménye” második otthonukról, mindennapi közérzetüket befolyásoló főbb tényezők,
    - legyen tudomása a bölcsőde kapcsolatairól a helyi környezettel (szervezetek, intézmények)
      - Hogyan biztosítják a gyermeki személyiség fejlődését, önállóságát?
      - Milyen a gyermekcsoportban a légkör?
      - A nap végén, mondja el mit látott a gyermek fogadásánál, étkezés alatt, délelőtti játék időben, gondozási műveletek alatt.
  - 2.2. azokat a helyiségeket is, ahol a foglalkozáson kívüli munka folyik (pl.: fürdőszoba, öltözők, udvar, ebédlő, előtér-átadó, kiszolgáló helyiségek: konyha, mosoda stb.)

- 2.3. a bölcsőde életét szabályozó dokumentumokat (Működési engedély, SZMSZ, Alapító Okirat, Szabályzatok: pénzügyi, munkavédelmi, iratkezelési stb.) valamint az adott gyermekcsoport életét irányító szakvezetők munkaterveit, adminisztratív tennivalóit (stb.)
- 2.4. a gyermekekkel kapcsolatos dokumentumokat: (fejlődési napló, csoport napló, korai fejlesztési napló stb.)
- 2.5. a bölcsőde személyi feltételeit (munkakör megnevezése és a munkakörökhöz szükséges végzettségek- gondozónő, ételmezésvezető, gyógypedagógus, szakácsnő, stb.)

3. Figyelje meg:

- 3.1. A bölcsőde építészeti adottságai:
  - A bölcsődék létesítésének alapelvei, kapcsolata a környezettel.
  - Biztonsági előírások, elvárások,
  - A csoportszoba berendezési tárgyait, eszközeit.
- 3.2. A bölcsőde játszókertje, udvara:
  - szabványok, burkolatok, járdák,
  - telepített és mobil játékeszközök,
  - kertészeti elemek (homokozók, pancsolók, növényzet)
- 3.3. A gyermekintézmény étkeztetési lehetőségei és az intézménnyel szemben támasztott higiénés követelmények:
  - HACCP és ÁNTSZ előírások.

4. Vegyen részt

- 4.1. foglalkozáson, rendezvényeken pl. ünnepeken, fogadóórákon, szülői értekezleteken, családlátogatásokon, tanulmányi sétákon, gondozási feladatokban
- 4.2. készítsen tapasztalatairól élményszerű leírást a Gyakorlati naplóban, melyet az illetékes szakvezető aláírásával hitelesít

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Gyakorlati naplóban rögzített tapasztalatokat a bölcsődevezető által kijelölt szakvezetőnek kell leadni.
2. A félév elismerését a szakvezető javaslata alapján a Pedagógusképző Intézet kijelölt oktatója végzi.

Az értékelés szempontjai:

- a megfigyelések tényszerű, rendszerezett leírása,
- alkalmazkodóképesség, empátia, tolerancia,
- kapcsolatteremtés a gyermekekkel, bölcsődei dolgozókkal,
- tapasztalatokról, ismeretekről kialakított egyéni vélemény megjelenítése a gyakorlati naplóban,
- a beadott napló formai megfelelése a felsőoktatásban elvárható követelményeknek.

V. Időkeret: 60/20 óra

5. félév

Csoportos szakmai gyakorlat

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Minősítő: a szakvezető javaslata alapján a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: Óvoda, Gyermekjóléti szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Védőnői Szolgálat, Gyermekorvosi Alapellátás, Gyámhivatal.

A gyakorlat kötelező, a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *A csoportos szakmai gyakorlat célja:* /ebben a félévben /

A csecsemő és kisgyermek nevelő hivatásra való felkészítés során élményanyag és ismeretek nyújtása azoknak a szociális intézményeknek a munkájáról, amelyek a 0-3 éves gyermekek gondozását és nevelését végzik. Ismerjék meg azokat a gondozási alapelveket, valamint a felnőtt kisgyermek kapcsolatát az ellátási formákat, amelyek segítségével alkalmasak lesznek a 0-3 éves korosztály nevelésére és gondozására.

2. *Feladatok:*

Intézménylátogatás, monitorozás.

Adatgyűjtés az intézmény személyi és tárgyi feltételeiről /klienskörének megismerése. Adatgyűjtés, megfigyelés, mely tartalmazza az intézmény építészeti adottságait, az intézmények működési rendjének, működési céljának, feladatának, ellátottainak gyermekcsoportok kialakulásának feltételeit. Célzott beszélgetések folytatása az intézményvezetőkkel, munkatársakkal tevékenységükről.

Információk gyűjtése az intézmény egészségügyi és szociális ellátásban betöltött funkciójáról.

3. *Követelmények:*

Az intézménylátogatások eredményeinek rögzítése a Gyakorlati naplóban, és a Gyakorlati naplók portfólióba történő csatolása.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató a csoportos szakmai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
  - 1.1. az abban felsorolt hallgatói feladatokat részletezi
  - 1.2 ezek tartalmát változatos és széleskörű tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani és segíti egy komplex kép kialakítását.
2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését Gyakorlati naplóban dokumentálja, melyet a csoportot irányító gyakorlati képzési koordinátor folyamatosan ellenőriz, értékeli.
3. A gyakorlat feladatainak az elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakemberei a Gyakorlati naplóban történő aláírásukkal igazolják.

III. A hallgató feladatai a félév során:

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
az eltérő életkorú gyermekek személyiségjegyeire.
  2. **Ismerje meg:**
    - a szociális intézményeket, a szociális alapellátás működésének alapelveit, rendszerét és az ellátottak körét.
    - azokat a dokumentumokat, amelyekkel a különböző intézményekben dolgoznak.
  3. **Figyelje meg:**
a gyakorlati helyszíneken folyó tevékenységeket.
- 3.1. Óvoda** 1x5 óra /nap, illetve levelező tagozaton: 1x2 óra/nap
- rövid történeti áttekintés,
  - az óvoda célja, feladata, helye, mint intézmény a gyermekellátásban,
  - az óvoda tárgyi, személyi feltételei,
  - a csoportszoba berendezései, játéakai,
  - a csoport napi, heti rendje, nevelési terve,
  - óvodai/ családi nevelés egységes cél- és feladatrendszere,
  - óvodapedagógus nevelési, oktatási, játéktevékenysége,
  - az óvodapedagógusok és a dajkák nevelési, gondozási feladatai,
  - adminisztrációs tevékenység.
- 3.2. Gyámhivatal** 1x5 óra /nap, ill. levelező tagozaton: 1x2 óra/nap
- feladata, helye a szociális intézményrendszerben,
  - főbb tevékenységi köre, szolgáltatás célja, eszközei és hatásköre,
  - kapcsolata a gyermekjóléti szolgálattal, Kormányhivatallal,
  - az örökbefogadáshoz szükséges gyámhivatali eljárás módszerei,
  - védelembe vétel, családbefogadás,
  - ideiglenes hatályú elhelyezés, átmeneti és tartós nevelésbe vétel,
  - nevelési felügyelet, utógondozói ellátás, pártfogó elrendelése,
  - adminisztráció, titoktartási kötelezettség jogi szabályozása.
- 3.3. Gyermekjóléti Szolgálat** 1x5 óra ill. levelező tagozaton: 1x2 óra/nap
- célja, feladata, helye a gyermekvédelem rendszerében,
  - az intézmény szakmai munkájának főbb jellemzői (megelőzés, gondozás, szolgáltatás)
  - jelzőrendszer működtetése, kisgyermeknevelő feladatai a jelzőrendszerben,
  - a gyermekvédelmi rendszerbe kerülés lehetséges okai, a segítségnyújtás módjai, megvalósulása,
  - Kormányhivatallal való kapcsolat formái,
  - adminisztráció, titoktartási kötelezettség jogi szabályozása.

3.4. Családsegítő Szolgálat 1x5 óra illetve levelező tagozaton: 1x2 óra/nap

- célja, feladata,
- a családsegítő szolgáltatás igénybevétele, a szolgáltatást igénybe vevők köre,
- a szolgálat működése, kapcsolatrendszere más intézményekkel, Kormányhivatallal,
- személyi feltételek, szakemberek munkája,
- segítségnyújtás módja, lehetőségei és megvalósulása,
- adminisztráció,
- titoktartási kötelezettség jogi vonatkozásai.

3.5. Védőnői Szolgálat 1x5 óra illetve levelező tagozaton: 1x2 óra/nap

- történeti áttekintés,
- védőnői körzet szerkezeti felépítése,
- védőnői hálózat bemutatása (várandós gondozás, újszülött – csecsemő-gondozás, gyermekágyas gondozás, 1-3 éves korosztály gondozása, 3-6 éves korosztály gondozása, iskolás korosztály gondozása.)
- társszakmákkal való együttműködés.

3.6. Gyermekorvosi alapellátás 1x5 óra ill. levelező tagozaton: 1x2 óra/nap

- az alapellátás szervezeti felépítési rendszerének működése,
- az egészséges és beteg csecsemő- és kisgyermek fogadása, vizsgálata és kezelése,
- gyógyszerrendelés módja, szülő- gyermek tájékoztatása,
- segédkezés a beteg vizsgálatnál, oltásoknál,
- higiéné és a fertőtlenítés szabályainak betartása,
- adminisztrációs feladatok (táppénzes állományba vétel, speciális szakrendelésre utalás, betegnyilvántartás, statisztikai adatszolgáltatás)
- orvosi titoktartás betartása.

4. Vegyen részt (lehetőség szerint) az intézmények mindennapos munkájában.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Gyakorlati naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító gyakorlati koordinátornak kell leadni, esetleges korrekció, kiegészítés elvégeztetése céljából.
2. A félév elismerését a gyakorlatot vezető koordinátor javaslatára a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója végzi.
3. Az értékelés szempontjai:
  - a megfigyelések tényszerű, rendszerezett leírása,
  - alkalmazkodóképesség, tolerancia, empátia,
  - a beadott napló formai megfelelése a felsőoktatásban elvárható követelmények szerint

V. Időkeret: 30/12 óra a felsorolt intézményekben.

5. félév**Demonstrációs gyakorlat**

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a tárgy oktatója

A gyakorlat színtere: Demonstrációs terem

A gyakorlat kötelező: a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

I. Célok, feladatok, követelmények**1. A demonstrációs gyakorlat célja:**

A tanulók megismertetése a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. A gyakorlat további célja, hogy demonstrációs baba alkalmazásával a tanulók megtanulják a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátását, begyakorolják a csecsemő helyes fogásának, tartásának módját, a különböző gondozási műveletek szakszerű kivitelezését. Az egészséges gyermek-gondozási feladatai mellett felkészítse a hallgatókat a megbetegedett gyermek-gondozási feladatainak ellátására.

2. Feladatok:

- demonstrációs termi gyakorlat során a hallgatók építsék be korábbi elméleti ismereteiket életkorhoz kötötten (0-3 éves korig)
- a gyakorlatok során készségszintre emeljék a csecsemő és kisgyermek gondozásával kapcsolatos tevékenységet (fürdetés, pelenkázás, öltöztetés, testsúlymérés, étkezés)
- a beteg gyermek ápolásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása (lázás, hasmenés, hányós stb.) valamint a szak-ápolástani feladatok elvégzése. (diabetes, szívbeteg, légző rendszeri betegség stb.)

3. Követelmények

Ismerjék a hallgatók a csecsemő és kisgyermek gondozásához szükséges korszerű eszközöket. A demonstrációs baba révén tudják szakszerűen kivitelezni a gondozási műveleteket. Tudják a beteg gyermekeket ápolni.

II. A hallgató feladatai a félév során**1. Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:

az eddigi módszertani - gyakorlati tudásának felidézésével, rendszerezésével

2. Ismerje meg:

a hallgató a csecsemő és kisgyermek gondozásához szükséges korszerű eszközöket, azok alkalmazását

3. Figyelje meg:

a szakszerű ellátás modern eszközeinek használatát és azok alkalmazását

4. Vegyen részt (lehetőség szerint)

A beteg csecsemő és kisgyermek helyes ápolásában, az egészséges gyermek gondozásában.

III. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

A gyakorlati jegyet a tárgy oktatója adja

IV. Időkeret: 30/10 óra

6. félév

Speciális ismeretek gyakorlata

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a csoportot irányító gyakorlati képzési koordinátor javaslata alapján a Pedagógusképző Intézet kijelölt oktatója

A gyakorlat színtere: Speciális fejlesztő, korai fejlesztő.

A gyakorlat kötelező, a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

I. Célok, feladatok, követelmények*1. A speciális ismeretek gyakorlat célja:*

A hallgatók számára nyújtson a gyakorlat lehetőséget szakmai képességek fejlesztésére. A hallgatók ismerjék meg az integrált nevelésben részt vevő sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek sajátosságait, a fogyatékoságok fajtáit. Ismerjék meg a különleges bánásmódot igénylőkre vonatkozó jogszabályokat, fejlesztési eljárásokat. A modulhoz kapcsolódó pedagógiai munka megismerése, az eredményes kisgyermeknevelő munkához szükséges személyiségjegyek és specifikus szakmai képességek fejlesztése.

2. Feladatok:

Intézménylátogatás keretében figyeljék meg a korai fejlesztés lehetőségeit.

Gyűjtsenek információkat a sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó intézmény gyermekellátásban betöltött funkciójáról, tevékenységéről.

Kapcsolódjanak be a fejlesztési, nevelési, gondozási, ápolási tevékenységek ellátásába.

3. Követelmények:

A csoportos gyakorlaton való aktív részvétel. Az elvégzett feladatokat rögzítsék írásban.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató a csoportos szakmai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:

1.1. az abban felsorolt hallgatói feladatokat részletezi

1.2. ezek tartalmát változatos és széleskörű tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani és segíti egy komplex kép kialakítását

2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését „Gyakorlati napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a csoportot vezető gyakorlati képzési koordinátor folyamatosan ellenőriz, értékeli.

3. A gyakorlat feladatainak az elvégzését a szakvezetők gyakorlati naplóban történő aláírásukkal igazolják.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
Szakember irányításával végezze a korai fejlesztés - gondozásba épített feladatainak ellátását.
2. **Ismerje fel** a gyermek sajátos nevelési igényeit. Észlelje a testi szellemi fejlődésben való elmaradás tüneteit és éljen jelzéssel a szülő, illetve az orvos felé.
3. **Figyelje meg** az integrált nevelésben részt vevő sajátos nevelési igényű (mozgás, beszéd, játék, érzékszervi, értelmi) vagy beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek sajátosságait: a fogyatékoság fajtáit, a fogyatékkal élő gyermekek bölcsődei elhelyezésének módjait, a fejlődési nehézségeket, szocializációs problémákat, az előítéletek enyhítését, feloldását, a korai fejlesztés dilemmáit, a megelőzés, korrekció lehetőségeit, terápiákat, integrációt, az ellátási lehetőségeket (intézményi ellátás, utazó tanári szolgálat, alternatív lehetőségek) fejlesztő programok összeállítását, a napközbeni ellátás lehetőségeit, feltételeit a korai fejlesztési feladatokban (egyéni, csoportos foglalkozás) a csoporton belüli gondozási feladatok, segítségnyújtás lehetőségét és minőségét.
4. **Vegyen részt** (lehetőség szerint) a fejlesztési, nevelési, gondozási, ápolási tevékenységek ellátásában.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A gyakorlatot követően egy héten belül a Gyakorlati naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító gyakorlati koordinátornak kell leadni, esetleges korrekció, kiegészítés elvégzése céljából. A napló tartalmazza az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket különös tekintettel az egyéni vélemény kialakítására.
2. A félév elismerését a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója végzi.
3. Az értékelés szempontjai:
  - megfigyelések tényszerű, rendszerezett leírása,
  - alkalmazkodóképesség, empátia, tolerancia,
  - a beadott napló formai megfelelése a felsőoktatásban elvárható követelmények szerint.

V. Időkeret: 30/10 óra

6. félév

Egyéni szakmai gyakorlat

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a szakvezető javaslata alapján a Pedagógusképző Intézet kijelölt oktatója

A gyakorlat színtere: kijelölt bölcsődék (Szekszárd, Pécs, Paks)

A gyakorlat kötelező: a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *Az egyéni szakmai gyakorlat célja:*

Gyermekközpontú szemlélet kialakítása. A bölcsődés korú gyermek gondozásával, nevelésével való ismerkedés. A gondozás, nevelés hatékonyságának, a gyermek fejlettségének való megállapítására szolgáló módszerek elsajátítása. A családcentrikus szemlélet erősítése, a segítő gyermeknevelői magatartás elsajátítása. A gyermek egyéni képességeinek és igényeinek megfelelő tevékenységek megtervezése és megszervezése az egyéni gyakorlaton.

2. *Feladatok:*

A bölcsődei gondozás-nevelés alapelveinek, feladatainak ismerete.

A bölcsődei élet megszervezése.

A gondozás-nevelés főbb helyzeteinek ismerete.

Speciális szükségletű, hátrányos helyzetű és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése.

A gyermeknevelő szerep korszerű értelmezése.

A megismerési folyamatok fejlődésének ismerete.

A családlátogatás, beszoktatás, kapcsolattartás a szülőkkel metodikájának megismerése.

A bölcsőde és család együttműködési formáiban való jártasság.

3. *Követelmények:*

Ismerjék a bölcsődés korú gyermek sajátosságait, nevelésük specifikumait, képesek legyenek a nevelés-gondozást elválaszthatatlan egységének tekinteni, és akként kezelni.

Felelősséget érezzenek a gyermekek és azok személyiségformálása, fejlődése iránt.

Lássák át a családi és a bölcsődei szocializáció törvényszerűségeit a harmonikus személyiségfejlődésben.

Legyen tájékozott a bölcsődei gondozást-nevelést szabályozó dokumentumok tartalmában, a bölcsődeire vonatkozó törvények, rendeletek kérdéseiben, a bölcsődei élet mindennapi történéseiben, megszervezésében.

Ismerjék a családdal való kapcsolattartás jelentőségét, módszereit.

II. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
  - a hallgató az elméletben tanult ismereteit és az előző megfigyelési tapasztalatait tudja alkalmazni a gyakorlatban.
2. **Ismerje meg:**
  - a helyi adottságokat, tudjon tájékozódni a napi események sorrendjében.
3. **Figyelje meg:**
  - mit látott a gyermek bölcsődei átvételénél, étkezéseknél, délelőtti játékidőben, gondozási műveletek alatt.
4. **Vegyen részt** (lehetőség szerint) a gyermekek ellátásában

III. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

A gyakorlati jegyet a hallgató gyakorlati naplója, tevékenysége alapján a szakvezető javasolja.

IV. Időkeret: 90/20 óra

6. félév

Összefüggő szakmai gyakorlat

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a szakvezető javaslatára a Pedagógusképző Intézet kijelölt oktatója

A gyakorlat színtere: kijelölt bölcsődék (Szekszárd, Pécs, Paks)

A gyakorlat kötelező, a hiányzást pótolni kell. Betegség esetén orvosi igazolás szükséges.

A gyakorlat előfeltétele: a képzés során előírt összes gyakorlat sikeres teljesítése.

I. Célok, feladatok, követelmények*1. Az összefüggő szakmai gyakorlat célja:*

A kisgyermeknevelő hivatásra való felkészítés. Ismerjék meg a hallgatók azt az intézményt, ahol szakemberként elhelyezkedhetnek. Cél, élményeket és ismereteket nyújtani az intézményről, a gyermekekkel való bánásmódról, a felnőtt és a gyermek kapcsolatáról, az egyes ellátási formák szakmai munkájáról, szakmai alapelveiről. A gyakorlat járuljon hozzá a hallgatók érzelmi beállítódásának fejlődéséhez, a gyakorlatok során szerzett tapasztalatok, elvégzett feladatok segítsék az elméleti ismeretek elmélyülését, fejlessze azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 0 – 3 (5) éves korú gyermekek gondozására, nevelésére.

2. Feladatok:

A bölcsődében a kisgyermeknevelő hallgató legyen képes a nevelés-gondozást elválaszthatatlan egységének tekinteni, és akként kezelni, felelősséget érezni a gyermekek, és azok személyiségformálása, fejlődése iránt.

Tudjon felelősen tevékenykedni, viselkedni, dönteni, felelősséget vállalni, szeretettel közeledni a rábízott gyermekhez, nekik teljes biztonságot és elfogadást nyújtani.

Lássa át a családi és a bölcsődei szocializáció törvényszerűségeit a harmonikus személyiségfejlődésben.

A szülőket és a gyermekeket tekintse egyenrangú partnernek, segítse át a gyermeket fejlődésének nehézségein.

Ismerje fel és támogassa a sajátosan fejlődő gyermekek szükségleteit, igényeit, csoporthelyzetben is valósítsa meg az egyéni bánásmódot.

Pozitív minta nyújtásával empátiás, toleráns, elfogadó attitűdöt alakítson ki a csecsemőben és a kisgyermekben.

A gyermek egyéniségének tiszteletben tartásával egyidejűleg fogadja el a szükséges szociális szabályokat, és ebben építsen a gyermek belátására, személyiségének pozitívumaira.

Annak szellemében dolgozzon, hogy a játéktevékenység a csecsemő és a kisgyermek fő tevékenysége, személyiségének leghatékonyabb fejlesztője, nevelői magatartásával támogassa az önálló aktivitást és a kreativitást.

3. Követelmények:

Ismerjék a bölcsődés korú gyermek sajátosságait, nevelésük specifikumait, képesek legyenek a nevelés-gondozást elválaszthatatlan egységének tekinteni, és akként kezelni.

Felelősséget érezzenek a gyermekek, és azok személyiségformálása, fejlődése iránt.

Lássa át a családi és a bölcsődei szocializáció törvényszerűségeit a harmonikus személyiségfejlődésben.

Legyen tájékozott a bölcsődei gondozást-nevelést szabályozó dokumentumok tartalmában, a bölcsődeire vonatkozó törvények, rendeletek kérdéseiben, a bölcsődei élet mindennapi történéseiben, megszervezésében.

Kísérje figyelemmel, támogassa a gyermek testi, lelki és szociális fejlődését.

Ismerje a családdal való kapcsolattartás jelentőségét, módszereit.

Alkalmazza a család és a gyermekek védelmét szolgáló jogszabályokat, szakmai dokumentumokat.

Mérlegelje a különböző eljárások és ellátások előnyeit és hátrányait, vezesse a munkájához kapcsolódó dokumentációt.

A munkája során birtokába került adatokat a jogszabályok és a szociális munka etikai kódexe szerint kezelje.

II. Szervezési szempontok

1. A gyakorlatidő alatt a hallgató mindig a betanító gondozónővel megegyező műszakban dolgozzon.
2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését Gyakorlati naplóban dokumentálja, melyet a szakvezető és a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója folyamatosan ellenőriz, értékeli.
3. A gyakorlat feladatainak az elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a Gyakorlati naplóban történő aláírásukkal igazolják

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
  - a hallgató az elméletben tanult ismereteit és az előző megfigyelési tapasztalatait tudja alkalmazni a gyakorlatban.
2. **Ismerje meg:**
  - a helyi adottságokat, tudjon tájékozódni a napi események sorrendjében.
3. **Figyelje meg**
  - mit látott a gyermek bölcsődei átvételénél, étkezéseknél, délelőtti játékidőben, gondozási műveletek alatt.
4. **Vegyen részt** (lehetőség szerint)
  - a gyermekek ellátásában, az egész alcsoport gondozását önállóan végezze a szakvezető felügyelete mellett.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése: a szakvezető által javasolt érdemjegyet a Pedagógusképző Intézet illetékes oktatója írja be a NEPTUN-ba.

V. Időkeret: 240/108 óra